

แนวทางการจัดการและพฤติกรรมการใช้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต Parking Management Approaches and Parking Space Usage Behavior within Phuket Rajabhat University.

นพรัตน์ เกตุเมือง¹ นราธิป ทองคำ¹ ภาวิกา ขุนจันทร์^{*2} และ วีระพล สุขสมบุญ²
Nopparat Ketmuang¹ Narathip Thongkum¹ Pawika Khunchan^{*2} and VeerapolSuksomboon²

นักศึกษาปริญญาตรี สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต¹
Undergraduate Student, Business Computer, Faculty of Management Science, Phuket Rajabhat University¹
อาจารย์สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต²
Faculty Member, Business Computer, Faculty of Management Science, Phuket Rajabhat University²
^{*}Corresponding author, e-mail: pawika.k@pkru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปริมาณนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการใช้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 2) ความต้องการการใช้พื้นที่จอดรถ 3) ความพึงพอใจในการใช้บริการพื้นที่จอดรถ และ 4) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้พื้นที่จอดรถ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ แบ่งตามสัดส่วนของนักศึกษาในแต่ละคณะ จากนั้นใช้การสุ่มโดยอาศัยความสะดวก จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 21 – 25 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาการจัดการ ใช้รถจักรยานยนต์ มีความถี่ในการนำรถเข้ามาจอดในมหาวิทยาลัย 4-5 วันต่อสัปดาห์ นำรถเข้ามาจอดในช่วงเช้า (06.00-09.00 น.) และมีระยะเวลาการจอดเฉลี่ย 1-3 ชั่วโมง เดินทางโดยขับรถมาคนเดียว ใช้เวลาในการหาที่จอดรถโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 5 นาที พื้นที่ที่มักนำรถมาจอด คือ ลานจอดรถข้างอาคารเรียน นักศึกษามักจะเลือกที่จอดที่ใกล้จุดหมายที่สุด เลือกจอดบริเวณใกล้เคียงภายในมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามพื้นที่จอดรถเพียงพอต่อความต้องการในบางเวลาเท่านั้น 2) ความต้องการการใช้พื้นที่จอดรถภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$) 3) ความพึงพอใจในการใช้บริการพื้นที่จอดรถภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$) และ 4) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้พื้นที่จอดรถภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=3.69$) ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัย เพื่ออำนวยความสะดวกและรองรับความต้องการของนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: พื้นที่จอดรถ ความพึงพอใจนักศึกษา พฤติกรรมการใช้ ปัญหาและอุปสรรค ความต้องการ

Abstract

This quantitative research aimed to investigate: 1) parking space usage behavior within Phuket Rajabhat University; 2) parking space demand; 3) satisfaction with parking services; and 4) problems and obstacles regarding parking usage. The sample consisted of 385 undergraduate students from years 1 to 4 at Phuket Rajabhat University, selected using proportional stratified sampling based on the proportion of students in each faculty, followed by convenience sampling. The data collection instrument was a questionnaire, and data were analyzed using descriptive statistics.

The research findings revealed that: (1) the majority of the students were female, aged between 21-25 years, enrolled in undergraduate programs, primarily in their third year of study in the Faculty of Management Sciences. Most students used motorcycles as their primary mode of transportation and parked their vehicles on campus 4-5 days a week, mainly during the morning period (6:00-9:00). The average parking duration was 1-3 hours. Most students traveled alone, spent less than five minutes searching for a

parking space, and commonly parked in lots adjacent to academic buildings. Students tended to choose parking spaces closest to their destinations and parked within nearby areas on campus; however, parking spaces were sufficient to meet demand only at certain times. (2) Overall demand for parking space usage was at a high level (mean = 3.75). (3) Overall satisfaction with parking services was at a high level (mean = 3.69). And (4) Overall problems and obstacles related to parking usage were at a low level (mean = 3.69). The findings of this study can be used as guidelines for planning and improving the efficiency of parking space management within the university in order to better facilitate and accommodate students' needs.

Keywords: Parking Space, Student Satisfaction, Usage Behavior, Problems and Obstacles, Demand

บทนำ

ในปี 2568 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมีการขยายตัวของจำนวนผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่อง ทั้งในกลุ่มนักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และผู้มาติดต่อราชการ ส่งผลให้ความต้องการใช้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยจากข้อมูลการรับสมัครนักศึกษาและกิจกรรม Open House ของมหาวิทยาลัยในปีเดียวกัน พบว่า มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 1,500 คนต่อรอบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของผู้ใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2568) ความหนาแน่นของผู้ใช้บริการดังกล่าว ส่งผลให้การใช้ยานพาหนะส่วนบุคคลเพิ่มสูงขึ้น และพื้นที่จอดรถที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งด่วนช่วงเช้าและบ่ายของวันที่มีการเรียนการสอน ซึ่งเป็นช่วงที่มีการเรียนการสอนและกิจกรรมทางวิชาการจำนวนมาก ทำให้ผู้ใช้รถต้องใช้เวลาหาที่จอดนาน หรือจำเป็นต้องจอดในบริเวณที่ไม่เหมาะสม เช่น ริมนถนน ทางเดิน หรือพื้นที่ห้ามจอด ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาการจราจรและความปลอดภัยภายในมหาวิทยาลัย (สมชาย แสงแก้ว, 2566)

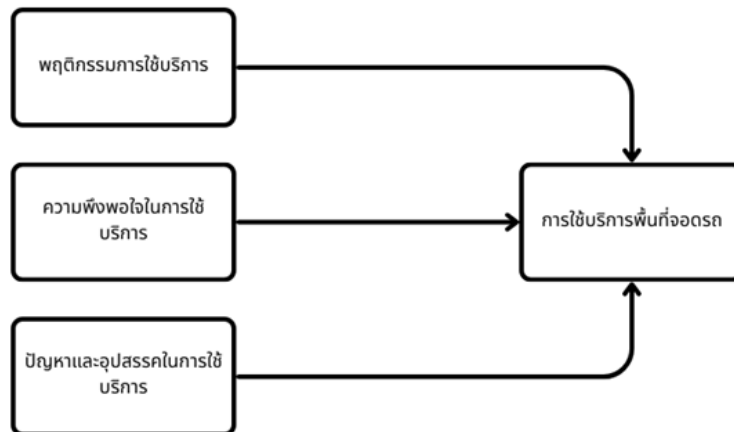
จากรายงานผลการศึกษา พบว่า ปัญหาความหนาแน่นของการใช้ที่จอดรถในมหาวิทยาลัยเป็นประเด็นที่เกิดขึ้นทั่วไป โดยช่วงเวลาที่มีความต้องการจอดรถสูงสุดมักอยู่ระหว่างเวลา 09.00–16.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เรียนหลักและกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งผลให้พื้นที่จอดรถบริเวณศูนย์กลางของมหาวิทยาลัยเต็มอย่างรวดเร็ว แม้ว่าพื้นที่รอบนอกยังมีช่องว่างเหลืออยู่ (ปริญญา ใจดี, 2565) ขณะเดียวกัน ผลการสำรวจในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งมีลักษณะและบริบทใกล้เคียงกัน พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการจัดการที่จอดรถในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้าน “จำนวนที่จอดรถเพียงพอ” ที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยเพียง 3.14 จาก 5 คะแนน (ศิริพงษ์ พรหมแก้ว, 2564) แสดงให้เห็นว่า ปัญหาความไม่เพียงพอของพื้นที่จอดรถเป็นเรื่องที่พบได้ทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษา

นอกจากนี้ งานวิจัยของ University of Louisville ยังระบุว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างจำนวนชั่วโมงเรียนต่อวันกับความต้องการใช้พื้นที่จอดรถ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การบริหารจัดการตารางเรียนให้เหมาะสมสามารถช่วยลดความต้องการที่จอดรถได้ถึงร้อยละ 30 (Martinez, 2021) ดังนั้น การจัดการพื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยจึงไม่ควรเน้นเฉพาะการเพิ่มจำนวนพื้นที่เท่านั้น แต่ควรพิจารณาปัจจัยเชิงพฤติกรรมของผู้ใช้และการบริหารเวลาใช้พื้นที่ร่วมด้วย เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ทั้งนี้ ปัญหาการขาดแคลนพื้นที่จอดรถไม่เพียงส่งผลกระทบต่อความสะดวกสบายและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในด้านการจราจร และอาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุภายในมหาวิทยาลัยด้วย ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยมุ่งเน้นศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบการตัดสินใจเลือกที่จอดรถ และแนวคิดความพึงพอใจของผู้รับบริการ เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการพื้นที่จอดรถ โดยผลการศึกษานำไปสู่การเสนอแนวทางการจัดการพื้นที่จอดรถที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาความต้องการการใช้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการพื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้พื้นที่จอดรถ

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่เคยใช้พื้นที่จอดรถของมหาวิทยาลัย ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Cochran (1953) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384.16 (385) ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งตามสัดส่วนของนักศึกษาในแต่ละคณะทั้ง 5 คณะ จากนั้นใช้การสุ่มโดยอาศัยความสะดวก (Convenience Sampling)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ใช้พื้นที่จอดรถ

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1,080	43
คณะครุศาสตร์	1,994	79
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	2,820	111
คณะวิทยาการจัดการ	3,777	148
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	107	4
รวม	9,778	385

ข้อมูล : สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 2568

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ เป็นแบบตัวเลือก
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นแบบตัวเลือก
- ตอนที่ 3 ความต้องการการใช้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ
- ตอนที่ 4 ความพึงพอใจในการใช้บริการพื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ
- ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้พื้นที่จอดรถ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ

การตรวจสอบเครื่องมือ

เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามใน 2 ด้าน คือ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยดำเนินการดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารธุรกิจ และผู้มีประสบการณ์พิจารณาตรวจสอบเนื้อหา โครงสร้างแบบสอบถาม และปรับปรุงสำนวน ภาษาที่ใช้ให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย เหมาะสมและสมบูรณ์ โดยใช้เครื่องมือ IOC เลือกเฉพาะข้อที่ได้ค่ามากกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้
2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach's Alpha เพื่อมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ว่าข้อความในแบบสอบถามควรมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น .70 ขึ้นไป (Cortina, 1993) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form โดยแจกแบบสอบถามเป็นลิงค์ไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น การแปลผลคะแนนคำตอบของแบบสอบถามด้วย Likert Scale ดังนี้ (Cooper, & Schindler, 2006)

- คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 แสดงถึง ระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 แสดงถึง ระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 แสดงถึง ระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 แสดงถึง ระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 แสดงถึง ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.4) มีอายุอยู่ในช่วง 21 – 25 ปี (ร้อยละ 65.9) กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 29.2) และศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ (ร้อยละ 38.5)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้รถจักรยานยนต์ (ร้อยละ 58.7) มีความถี่ในการนำรถเข้ามาจอดในมหาวิทยาลัย 4–5 วันต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 49.5) โดยมีก่นำรถเข้ามาจอดในช่วงเช้า (06.00–09.00 น.) (ร้อยละ 36.5) และมีระยะเวลาการจอดเฉลี่ย 1–3 ชั่วโมง (ร้อยละ 36.7) ลักษณะการเดินทางส่วนใหญ่ คือ ขับรถมาคนเดียว (ร้อยละ 64.3) โดยใช้เวลาในการหาที่จอดรถโดยเฉลี่ย น้อยกว่า 5 นาที (ร้อยละ 68.2) พื้นที่ที่มีก่นำรถมาจอด คือ ลานจอดรถข้างอาคารเรียน (ร้อยละ 65.6) สำหรับการเลือกที่จอดรถ นักศึกษามักจะเลือกที่จอดที่ใกล้จุดหมายที่สุด (ร้อยละ 45.8) และเมื่อพื้นที่จอดหลักเต็ม จะเลือกจอดบริเวณใกล้เคียงภายในมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 58.1) อย่างไรก็ตาม นักศึกษามองว่าพื้นที่จอดรถเพียงพอต่อความต้องการในบางเวลา (ร้อยละ 39.3) เท่านั้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการการใช้พื้นที่จอดรถ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามความต้องการการใช้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ความต้องการการใช้พื้นที่จอดรถ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ด้านจำนวนและความเพียงพอ	3.76	1.003	มาก
2. ด้านความสะดวกสบาย	3.78	0.996	มาก
3. ด้านความปลอดภัย	3.74	0.969	มาก
4. ด้านการจัดการจราจร	3.87	0.921	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.75	0.972	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ความต้องการการใช้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการด้านการจัดการจราจร ($\bar{X}=3.87$) รองลงมา คือ ความสะดวกสบาย ($\bar{X}=3.78$) จำนวนและความเพียงพอ ($\bar{X}=3.76$) และความปลอดภัย ($\bar{X}=3.74$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการพื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามความพึงพอใจในการใช้บริการพื้นที่จอดรถของนักศึกษา

ความพึงพอใจของนักศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านจำนวนและความเพียงพอ	3.76	0.903	มาก
2. ด้านความสะดวก	3.79	0.937	มาก
3. ด้านความปลอดภัย	3.67	0.899	มาก
4. ด้านการจัดการและบริการ	3.66	0.898	มาก
5. ด้านสิ่งแวดล้อมและความสบาย	3.58	0.910	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.69	0.909	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการใช้บริการพื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจด้านความสะดวกมากที่สุด ($\bar{X}=3.79$) รองลงมา คือ ความพึงพอใจด้านจำนวนและความเพียงพอ ($\bar{X}=3.76$) ความพึงพอใจด้านความปลอดภัย ($\bar{X}=3.67$) และด้านสิ่งแวดล้อมและความสบาย ($\bar{X}=3.58$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้พื้นที่จอดรถ
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการใช้พื้นที่จอดรถ

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้พื้นที่จอดรถ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ความเพียงพอของจำนวนช่องจอดรถเทียบกับความต้องการ	2.71	1.211	ปานกลาง
2. ความเหมาะสมในการจัดสรรสัดส่วนพื้นที่ระหว่างรถยนต์และรถจักรยานยนต์	2.32	1.252	น้อย
3. ความสามารถในการรองรับรถในช่วงเวลาเร่งด่วน	2.43	1.198	น้อย
4. ความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาที่จอดรถ	2.19	1.268	น้อย
5. ความสะดวกของระยะทางจากจุดจอดรถไปยังอาคารเรียน/ที่ทำงาน	2.27	1.200	น้อย
6. ความกว้างขวางและความสะดวกของช่องทางเข้า-ออก	2.29	1.267	น้อย
7. ความชัดเจนของป้ายบอกเส้นทางและตำแหน่งจุดจอด	2.40	1.267	น้อย
8. ความเพียงพอของแสงสว่างในพื้นที่จอดรถ	2.26	1.265	น้อย
9. ความครอบคลุมของระบบกล้องวงจรปิดในพื้นที่	2.60	1.228	น้อย
10. การมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกอย่างต่อเนื่อง	2.44	1.177	น้อย
11. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการจอดรถ (ไม่มีการจอดกีดขวาง)	2.77	1.370	ปานกลาง
12. ประสิทธิภาพของระบบการจัดการจราจรและการเดินรถ	2.63	1.230	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	2.44	1.244	น้อย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

นักศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการพื้นที่จอดรถภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.44) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการจอดรถ (ไม่มีการจอดกีดขวาง) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.77$) รองลงมา คือ ความเพียงพอของจำนวนช่องจอดรถเทียบกับความต้องการ และปัญหาประสิทธิภาพของระบบการจัดการจราจรและการเดินรถ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.71$) และ ($\bar{X}=2.63$) นอกเหนือจากนี้อีก 9 ปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้พื้นที่จอดรถและมีการจอดรถในเวลาที่เป็นช่วงเวลาเช้า ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นของพื้นที่จอดรถในบริบทของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้พฤติกรรมการใช้พื้นที่จอดรถจึงเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญต่อการออกแบบและจัดสรรพื้นที่ที่เหมาะสม ซึ่งผลนี้สอดคล้องกับงานของ ชลเลิศพงศ์ อัมพันธ์ศิริรัตน์ (2565) ที่ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการใช้พื้นที่จอดรถของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า เวลาที่นำรถเข้ามาจอดมีอิทธิพลต่อการเลือกที่จอด โดยผู้ใช้เลือกจอดตามช่วงเวลาและความสะดวกของการเข้า-ออกพื้นที่จอดรถ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการใช้สม่ำเสมอ แต่จากผลยังพบว่า ในช่วงเวลาที่มีความหนาแน่นยิ่งอาจทำให้การหาที่จอดรถเป็นไปได้ยากขึ้น ซึ่งบ่งชี้ว่า แม้จะมีการจัดพื้นที่จอดแล้ว แต่การจัดการช่วงเวลาหรือการกระจายการใช้ยังอาจต้องมีการพิจารณาเพิ่มเติม

2. ความต้องการในการใช้พื้นที่จอดรถภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ใช้บริการมีความต้องการที่ชัดเจนด้านการจัดการจราจรมากที่สุด ต้องการให้มีระบบจราจรภายในพื้นที่จอดรถที่เป็นระบบ ซึ่งแนวทางนี้สอดคล้องกับแนวคิดในงานของ รัชพงษ์ ทองมาก (2564) ที่ศึกษา เรื่อง ความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการพัฒนาพื้นที่จอดรถในสถาบันอุดมศึกษา ที่กล่าวว่า ในสถาบันการศึกษา ความต้องการของผู้ใช้บริการมักไม่ได้อยู่ที่จำนวนที่จอดรถเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงความปลอดภัย ความสะดวก และการจัดการอย่างเป็นระบบ จากผลนี้สามารถสรุปได้ว่า หากมหาวิทยาลัยจะพัฒนาให้พื้นที่จอดรถมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น จะต้องไม่เพียงแค่นำพื้นที่จอดรถมาเพิ่ม แต่ต้องออกแบบระบบสนับสนุนให้ตอบโจทย์ผู้ใช้บริการด้วย

3. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อพื้นที่จอดรถในมหาวิทยาลัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพึงพอใจด้านความสะดวกมากที่สุด อย่างไรก็ตามสิ่งที่ต้องคำนึงถึงความสะดวกเป็นสิ่งส่งผลต่อความรู้สึกพึงพอใจโดยรวม ซึ่งผลนี้มีความสอดคล้องกับงานของ นันทวัน พันขุนทด (2564) ที่ศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการพื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่า ความพึงพอใจในการจัดการพื้นที่จอดรถอยู่ระดับปานกลาง โดยประเด็นที่ผู้ใช้เรียกร้อง คือ เพิ่มจำนวนที่จอดรถและจัดแบ่งเส้นทางจอดให้รถเข้า-ออกได้ง่าย ดังนั้น แม้ความพึงพอใจจะอยู่ในระดับมาก แต่ยังไม่ถึงมากที่สุดในทุกด้าน จึงแนะนำว่า มหาวิทยาลัยควรพิจารณาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก และเพิ่มจำนวนที่จอดรถให้ตอบโจทย์ความคาดหวังของผู้ใช้บริการ

4. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้พื้นที่จอดรถภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการจอดรถ (ไม่มีการจอดกีดขวาง) มากที่สุด รองลงมา คือ ปัญหาความเพียงพอของจำนวนช่องจอดรถเทียบกับความต้องการ และประสิทธิภาพของระบบการจัดการจราจรและการเดินรถ สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงการจัดการพื้นที่จอดรถ ซึ่งผลนี้สอดคล้องกับศึกษาในบริบทไทยและนานาชาติ งานของ อรรพรรณ จันทสุทโธ (2566) ที่ศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการพื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่ พบว่า มหาวิทยาลัยควรเพิ่มที่จอดรถ หรือสร้างอาคารจอดรถ เพื่อรองรับรถของนักศึกษาและบุคลากร เนื่องจากพื้นที่ไม่เพียงพอในปัจจุบัน ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคไม่ได้อยู่ที่การออกแบบใหม่ทั้งหมดเท่านั้น แต่การบริหารจัดการ เช่น การกำหนดเส้นทางจอด การควบคุมการจอดซ้อน และการจัดเวลาเข้า-ออกก็มีความสำคัญอย่างมาก เป็นต้น

5. ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยมีความเพียงพอบางเวลา ซึ่งสะท้อนว่า ปริมาณพื้นที่จอดรถยังไม่สามารถรองรับความต้องการได้ตลอดทั้งวัน โดยเฉพาะในช่วงเวลาเช้า ที่มีผู้ใช้บริการหนาแน่น ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาด้านจำนวนที่จอดรถไม่เพียงพอและการจอดซ้อนคันเป็นปัญหาหลักของผู้ใช้บริการ ซึ่งผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานของ วราพงศ์ สงวนศักดิ์ (2565) ที่ศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดสรรพื้นที่จอดรถในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่ ระบุว่า การจัดสรรพื้นที่จอดรถในสถาบันอุดมศึกษาควรเพิ่มพื้นที่สำรองและแยกประเภทยานพาหนะชัดเจน เพื่อแก้ปัญหาความแออัดและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พื้นที่ ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ควรพิจารณาขยายพื้นที่จอดรถเพิ่มเติมหรือใช้ระบบจัดการพื้นที่จอดแบบหมุนเวียนเพื่อเพิ่มความเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการในอนาคต

สรุป

นักศึกษามีความต้องการพื้นที่จอดรถโดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาระบบบริหารจัดการพื้นที่จอดรถให้มีความชัดเจน สะดวก ปลอดภัย และสามารถมีความพึงพอใจในการใช้บริการต่อพื้นที่จอดรถในระดับมาก โดยเฉพาะด้านความสะดวก และความปลอดภัย แม้ยังคงคาดหวังการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม เช่น ร่มเงาและไฟส่องสว่าง เป็นต้น มีพฤติกรรมการใช้พื้นที่จอดรถโดยส่วนใหญ่ใช้รถจักรยานยนต์และนิยมจอดบริเวณใกล้อาคารเรียนในช่วงเช้า ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญ ของพื้นที่จอดรถต่อการเดินทางมาเรียนและความหนาแน่นของการใช้งานในบางช่วงเวลา ส่วนปัญหาที่พบมีระดับน้อย แต่ประเด็นสำคัญ คือ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการจอดรถ และความเพียงพอของจำนวนช่องจอดรถเทียบกับความต้องการ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดการจราจรให้มีระบบมากขึ้น รองรับการใช้งานได้อย่างเพียงพอในทุกช่วงเวลา

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพิจารณาขยายพื้นที่จอดรถให้ครอบคลุมทุกคณะ หรือจัดทำอาคารจอดรถแบบหลายชั้นในบริเวณที่มีพื้นที่จำกัด เพื่อเพิ่มความเพียงพอของที่จอดรถให้เหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี รวมถึงควรมีการจัดสรรพื้นที่เฉพาะ สำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ให้แยกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อลดความแออัดและเพิ่มความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่
2. ควรจัดให้มีป้ายบอกทางและระบบสัญลักษณ์จราจรที่ชัดเจนทั่วบริเวณ เพื่อช่วยลดความสับสนในการหาที่จอด นอกจากนี้ควรจัดทำหลังคาหรือร่มเงาให้ครอบคลุมพื้นที่จอด โดยเฉพาะบริเวณที่มีการใช้งานบ่อย เช่น อาคารเรียนหลัก และหอประชุม เพื่อเพิ่มความสะดวกและป้องกันความเสียหายของยานพาหนะจากสภาพอากาศ เป็นต้น
3. ควรเพิ่มจุดติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่จอดรถ พร้อมทั้งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแล ความปลอดภัยประจำจุด โดยเฉพาะในช่วงเวลาเช้า-เย็นที่มีการใช้งานหนาแน่น และในช่วงค่ำเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใช้บริการ รวมถึงควรมีการตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบไฟส่องสว่างให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ
4. ควรพัฒนาระบบจัดการจราจรให้มีความเป็นระบบมากขึ้น เช่น การจัดทำเส้นทางเดินรถทางเดียว (One-way System) การแบ่งช่องทางเข้า-ออกสำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ให้แยกจากกัน และจัดให้มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก ในช่วงเวลาเร่งด่วน เป็นต้น นอกจากนี้ อาจพิจารณาใช้เทคโนโลยี เช่น ระบบกล้องนับจำนวนรถเข้า-ออก หรือระบบแสดงจำนวน ที่จอดรถว่าง เพื่อช่วยลดความแออัดและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พื้นที่
5. ควรจัดให้มีการทำความสะอาดพื้นที่จอดรถอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงปรับปรุงระบบระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝน ควบคู่กับการปลูกต้นไม้ให้ร่มเงาเพื่อเพิ่มความร่มรื่นของสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ควรปลูกฝัง จิตสำนึกในการใช้พื้นที่ร่วมกันอย่างมีวินัยแก่ผู้ใช้บริการทุกคน เพื่อให้พื้นที่จอดรถมีความเป็นระเบียบและยั่งยืนในระยะยาว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้พื้นที่จอดรถ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่าง จำนวนที่จอดรถ กับพฤติกรรมการใช้พื้นที่ หรือระบบความปลอดภัยกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ เพื่อหาความเชื่อมโยงที่สามารถนำไปใช้ ในการวางแผนปรับปรุงเชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น
2. ควรศึกษาแนวทางการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่จอดรถ เช่น ระบบตรวจจับจำนวนรถ อัตโนมัติ ระบบแสดงจำนวนที่จอดรถว่าง หรือแอปพลิเคชันช่วยค้นหาที่จอดรถ เพื่อเพิ่มความสะดวกและลดความแออัด ในช่วงเวลาเร่งด่วน เป็นต้น
3. ควรศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของผู้ใช้บริการในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ได้แก่ ช่วงเช้า กลางวัน และเย็น เพื่อเปรียบเทียบความหนาแน่นและความพึงพอใจในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการพื้นที่จอดรถสามารถวางแผน ได้ตามพฤติกรรมการใช้งานจริง

เอกสารอ้างอิง

- ชลิตพงษ์ อำพันศิริรัตน์. (2565). การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้ที่จอดรถของนักศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. *วารสารวิจัยราชชมงคลธัญบุรี*, 17(2), 105-118.
- นันทวัน พันขุนทด. (2564). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการและบริการพื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 15(1), 50-65.
- ปริญญา ใจดี. (2565). รูปแบบการใช้พื้นที่จอดรถยนต์ในช่วงเวลาสูงสุดของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล*, 31(3), 220-235.
- รัชพงษ์ ทองมาก. (2564). ความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการพัฒนาลานจอดรถและอาคารจอดรถในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารการจัดการและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 8(4), 15-28.
- วราพงศ์ สงวนศักดิ์. (2565). แนวทางการจัดสรรและบริหารพื้นที่จอดรถในมหาวิทยาลัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการหมุนเวียนรถ. *วารสารวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาสถาปัตยกรรมและการวางผัง*, 40(2), 75-90.
- ศิริพงษ์ พรหมแก้ว. (2564). การประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่อการจัดการที่จอดรถในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 13(3), 98-110.
- สมชาย แสงแก้ว. (2566). ปัจจัยด้านกายภาพและการจัดการที่มีผลต่อความหนาแน่นของการใช้พื้นที่จอดรถในมหาวิทยาลัย. *วารสารวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 38(1), 45-59.
- อรวรรณ จันทสุทโธ. (2566). การบริหารจัดการและปรับปรุงพื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นเพื่อการใช้ประโยชน์สูงสุด. *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 23(4), 180-195.
- Cochran, W. G. (1953). *Sampling Techniques*. New York: John Wiley & Sons.
- Cooper, D. R., & Schindler, P. S. (2006). *Business Research Methods*. Boston: McGraw-Hill/Irwin.
- Cortina, J.M. (1993). What is coefficient alpha? An examination of theory and applications. *Journal of Applied Psychology*, 8(1), 98-104.
- Martinez, A. (2021). *University Parking Behavior and Academic Schedule Efficiency*. Kentucky: University of Louisville.